

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

01.07.2019 № 18-1918

Народному депутату України
Зубачу Л. Л.

На № _____ від _____

Щодо розгляду депутатського
запиту

Шановний Любомире Львовичу!

На Ваш депутатський запит від 04.06.2019 № 151/5-276, оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 червня 2019 року, щодо проведення підрахунків та надання інформації стосовно обсягу фінансових зобов'язань, які були перекладені на місцеві бюджети для фінансування державних видатків протягом 2016–2018 років по Україні загалом, а також з розподілом по областях України, повідомляємо.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про Рахункову палату" Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням.

У статті 4 цього закону визначено, що повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Порушені у Вашому депутатському запиті питання передання державою повноважень місцевому самоврядуванню та необхідних ресурсів для їх реалізації висвітлені в звіті про результати аналізу формування та використання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам у 2016–2017 роках, затвердженому рішенням Рахункової палати від 24.04.2018 № 11-1.

У звіті зазначено (стор. 6, 7, 35, 36), що згідно зі статтею 143 Конституції України органам місцевого самоврядування можуть надаватися законом окремі повноваження органів виконавчої влади. Держава фінансує здійснення цих повноважень у повному обсязі за рахунок коштів Державного бюджету України або шляхом віднесення до місцевого бюджету у встановленому законом порядку окремих загальнодержавних податків, передання органам місцевого самоврядування відповідних об'єктів державної власності.

Згідно зі статтями 82 і 83 Бюджетного кодексу України зі змінами, внесеними Законом України від 07.12.2017 № 2233, за рахунок коштів місцевих бюджетів, у тому числі трансфертів з Державного бюджету України, здійснюються видатки, які визначаються функціями держави і можуть бути

9

04.07.2019 10:23
BX № 122118

передані АР Крим та місцевому самоврядуванню з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципу субсидіарності.

Частиною першою статті 85 Кодексу зазначено, що держава може передати Раді міністрів АР Крим чи органам місцевого самоврядування право на здійснення видатків лише за умови відповідної передачі фінансових ресурсів у вигляді закріплених за відповідними бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки, а також трансфертів з Державного бюджету України.

Водночас законодавство України не містить чіткого розмежування функціональних повноважень, зокрема у частині здійснення видатків, між органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

В Законі України "Про місцеве самоврядування в Україні" визначено перелік власних і делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад за галузями бюджетної сфери. Однак цей перелік не є чітким і взаємовиключним, що створює підстави для розмиття сфер фінансової відповідальності між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади. Крім того, якщо до реформи бюджетної децентралізації в Кодексі видатки місцевих бюджетів поділялися на ті, що враховуються (делеговані) та не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів (власні), то після реформи – Кодекс не розмежовує видатки на виконання власних повноважень органів місцевого самоврядування і делегованих їм державою.

Як наслідок – видатки місцевих бюджетів постійно перерозподіляються між тими, що покриваються за рахунок трансфертів, і тими, що не покриваються ними. Наприклад, до 2014 року повноваження з підготовки кваліфікованих робітників на умовах державного замовлення у професійно-технічних навчальних закладах державної та комунальної власності належали до функцій держави, на фінансування яких у державному бюджеті передбачалася дотація вирівнювання, у 2015 році надавалася субвенція на підготовку робітничих кадрів. З 2016 року з переліку трансфертів виключено субвенцію на підготовку робітничих кадрів.

Одна з причин передання місцевим бюджетам додаткових повноважень без відповідного ресурсу, що створює кризові ситуації у фінансуванні окремих галузей, – відсутність покладених на Мінфін завдань і фактичне нездійснення ним обчислення прогнозних показників видатків місцевих бюджетів з метою визначення фінансових можливостей органів місцевого самоврядування виконувати делеговані їм повноваження. За таких умов передбачені в держбюджеті на 2016 і 2017 роки стабілізаційна дотація та додаткова дотація на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я стали інструментом вирішення проблемних питань фінансування в ручному режимі.

За результатами аудиту Рахунковою палатою рекомендовано Кабінету Міністрів України при підготовці проекту основних напрямів бюджетної політики на 2019–2021 роки в частині взаємовідносин державного бюджету з

місцевими бюджетами включити вимогу передбачення у новій редакції Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" встановлення чіткого і взаємовиключного переліку власних повноважень органів місцевого самоврядування та делегованих їм органами виконавчої влади.

До цього часу відповідні зміни до вказаного закону не внесено, що унеможлиблює визначення чіткого обсягу фінансових зобов'язань, які були перекладені на місцеві бюджети для фінансування видатків, що визначаються функціями держави.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан